

Pericarditis

Cardiologie

Inleiding

Bij u is een pericarditis vastgesteld, ook wel een ontsteking van het hartzakje genoemd. Deze folder geeft algemene informatie over de bijbehorende klachten, behandel mogelijkheden en zaken waar u rekening mee moet houden.

Wat is een pericarditis?

Rondom het hart bevindt zich een stevig dubbel vlies, het hartzakje (pericard). Tussen deze twee vliezen zit een kleine hoeveelheid vocht, waardoor de lagen gemakkelijk langs elkaar kunnen glijden. Het hartzakje beschermt het hart tegen infecties en houdt het hart op zijn plaats. Bij pericarditis is er sprake van een ontsteking van deze vliezen.

Oorzaken

Er zijn meerdere oorzaken van een pericarditis. De meest voorkomende oorzaak is een infectie door een virus, meestal ten gevolge van een verkoudheid of griep. Naast een virale infectie kunnen ook een ander soort infectie, hartinfarct, open hartoperatie, een verwonding (door ongeval), slechte nierfunctie of een kwaadaardig gezwell de oorzaak zijn.

Klachten

Heeft u eenmaal een ontstoken hartzakje gehad, dan bestaat de kans dat uw hartzakje in de toekomst opnieuw ontstoken raakt. Het is daarom goed om pericarditis te herkennen.

De klachten bij pericarditis kunnen zijn:

- in het begin vaak koorts of grieperig gevoel;
- felle pijn in de borststreek, vooral bij bewegen of diep ademen. Dit komt door het over elkaar heen wrijven van de twee vliezen van het pericard. De pijn neemt af bij zitten of naar voren leunen;
- kortademigheid. Doordat het ademen pijnlijk is, gaat men onbewust oppervlakkiger ademen. Verder werkt het hart minder goed bij het ontstaan van vocht in het hartzakje, waardoor men ook kortademig kan worden.

Onderzoek

Wanneer de arts u heeft onderzocht en een pericarditis vermoedt, is verder onderzoek nodig om de diagnose te bevestigen. Het onderzoek bestaat uit:

- beluisteren van het hart middels stethoscoop;
- ECG (hartfilmpje);
- bloedonderzoek, om verhoogde ontstekingswaarden, hartenzymen en nierfunctie vast te stellen;
- röntgenfoto van de borstkast;
- echocardiografie om vast te stellen of er vocht rondom het hart aanwezig is.

Behandeling

Bij een virusinfectie bestaat de behandeling voornamelijk uit het nemen van rust en behandeling met ontstekingsremmende medicatie. Dit helpt ook tegen de pijn. Uw lichaam bestrijdt het virus zelf, dit kan enkele weken duren. Bij een virale infectie heeft het geven van antibiotica geen zin. Het pericardvocht bij een virale pericarditis is in veel gevallen binnen een periode van enkele weken verdwenen.

Behandelingsmogelijkheden zijn:

- bedrust / rust zolang de pijnklachten en koorts aanwezig zijn;
- ontstekingsremmende medicijnen gedurende twee à drie weken;
- antibiotica, alleen bij een bacteriële infectie.

Complicaties

Bij een virale infectie bestaat bij patiënten die eerder een pericarditis hebben gehad een grotere kans om dit opnieuw te krijgen. Hierdoor kan het hartzakje stug worden. Het hartzakje wordt dan een soort pantser waardoor het hart te

weinig ruimte krijgt om het bloed goed rond te pompen, dit heet pericarditis constructiva. Dit is een zeldzame complicatie. De behandeling is operatieve verwijdering van het hartzakje.

Daarnaast kan er teveel vocht in het hartzakje komen door de ontsteking. Hierdoor ondervindt het hart tegendruk en kan het zich niet goed met bloed vullen. Wanneer het lichaam dit teveel aan vocht niet kan afvoeren, moet dit verwijderd worden. Dit wordt gedaan met een punctie onder lokale (plaatselijke) verdoving.

Veel gestelde vragen

- Wanneer ben ik volledig hersteld?
Dit verschilt per persoon. Na één tot twee weken kan men herstel verwachten. Na twee tot drie weken mag u afbouwen met de medicijnen.
- Wanneer mag ik weer werken en sporten?
Na twee tot drie weken mag u weer gaan werken / sporten, mits de pijn weg is. Begin rustig en bouw het op, luister naar uw eigen lichaam. Voor atleten geldt dat zij drie maanden niet mogen sporten en voordien getest moeten worden.
- Volgt er nog een controle?
U wordt opgeroepen voor een polikliniekcontrole na vier tot zes weken.
- Wanneer moet ik contact opnemen met de huisarts?
Bij herkenbare of verergerende klachten, zoals benauwdheid, pijn op de borst en / of vasthouden van vocht.

Hoe verder?

Bent u hersteld en heeft u geen klachten meer, dan kunt u het best uw dagelijkse werkzaamheden weer oppakken. De kans dat u nog een keer een pericarditis krijgt, is iets groter dan bij iemand die niet eerder een pericarditis heeft gehad. Voor zover bekend zijn er geen speciale maatregelen die u kunt nemen om de kans op herhaling te voorkomen.

Belangrijke contactgegevens

Heeft u nog vragen, neemt u dan contact met ons op:

- polikliniek Cardiologie, route A25, telefoon (053) 4 87 21 10 (binnen kantooruren);
- Hartbewaking, route C37, telefoon (053) 4 87 21 75 (buiten kantooruren).

Tenslotte

U heeft recht op juiste en volledige informatie. Pas als u voldoende inzicht heeft, kunt u weloverwogen toestemming geven voor een bepaalde behandeling of een bepaald onderzoek. Als iets u niet geheel duidelijk is, vraagt u de specialist dan om nadere uitleg.